

The Blessing of 2021: Should One Say a Bracha when Receiving the COVID Vaccine?

Drisha Institute
Shlomo Zuckier
01.01.2021

I. The Mitzvah to Get Vaccinated and Its Theological Significance

1. ספר החינוך פרשת כי תצא מצוה תקמו

להסיר המכשולים והנגפים מכל משכנותינו, ועל זה נאמר [דברים כ"ב, ח'], ועשית מעקה לגגך. והענין הוא שנבנה קיר סביב הגגות וסביב הבורות והשיחין ודומיהן כדי שלא תכשל בריה ליפול בהם או מהם, ובכלל מצוה זו לבנות ולתקן כל כותל וכל גדר שיהיה קרוב לבוא תקלה ממנו, וזה שהזכיר הכתוב לגגך דבר הכתוב בהוה, ולשון ספרי [כאן], ועשית מעקה, מצות עשה.

2. שולחן ערוך חושן משפט הלכות שמירת נפש סימן תכנ

מצות עשה להסיר כל מכשול שיש בו סכנת נפשות ועשיית מעקה לגגו, ובו י' סעיפים .
סעיף א מצות עשה לעשות אדם מעקה לגגו, שנאמר: ועשית מעקה לגגך (דברים כב, ח). והוא שיהיה בית דירה; אבל בית האוצרות ובית הבקר וכיוצא בהן, אינו זקוק לו.
סעיף ז אחד הגג ואחד כל דבר שיש בו סכנה וראוי שיכשול בה אדם וימות, כגון שהיתה לו באר (או בור) בחצירו, בין שיש בו מים בין שאין בו מים, חייב לעשות חוליא גבוה י' טפחים, או לעשות לה כיסוי, כדי שלא יפול בה אדם וימות.
סעיף ח וכן כל מכשול שיש בו סכנת נפשות, מצות עשה להסירו ולהשמר ממנו ולהזהר בדבר יפה, שנאמר: השמר לך ושמור נפשך (דברים ד, ט). ואם לא הסיר והניח המכשולות המביאים לידי סכנה ביטל מצות עשה ועבר בלא תשים דמים (דברים ד, ט).
סעיף י כל העובר על דברים אלו וכיוצא בהם, ואמר: הריני מסכן בעצמי ומה לאחרים עלי בכך, או: איני מקפיד בכך, מכין אותו מכת מרדות, והנזהר מהם עליו תבא ברכת טוב.

Shlomo Zuckier
@ZuckierShlomo

Replying to @ZuckierShlomo

R. Willig: It is very likely a Chiyuv Dioraysa, a Torah obligation, to take the vaccine. This is based on the Sefer HaChinuch on Maakeh, who extends that commandment to all safety measures protecting us from danger...

9:21 PM · Dec 20, 2020 · Twitter Web App

3. Rabbi Joseph B. Soloveitchik, *Lonely Man of Faith*

Man of old who could not fight disease and succumbed in multitudes to yellow fever or any other plague could not lay claim to dignity. Only the man who builds hospitals, discovers therapeutic techniques, and saves lives is blessed with dignity. (p. 16)

In doing all this, Adam the first is trying to carry out the mandate entrusted to him by his Maker who, at dawn of the sixth mysterious day of creation, addressed Himself to man and summoned him to "fill the earth and subdue it." It is God who decreed that the story of Adam the first be the

great saga of freedom of man-slave who gradually transforms himself into man-master. While pursuing this goal, driven by an urge which he cannot but obey, Adam the first transcends the limits of the reasonable and probable and ventures into the open spaces of a boundless universe. Even this longing for vastness, no matter how adventurous and fantastic, is legitimate. Man reaching for the distant stars is acting in harmony with his nature which was created, willed, and directed by his Maker. It is a manifestation of obedience to rather than rebellion against God. Thus, in sum, we have obtained the following triple equation: humanity = dignity = responsibility = majesty. (p. 19)

4. What Blessing Should You Say When You Get The COVID-19 Vaccine?," JTA, December 23, 2020,

Rabbi Ben Greenfield, The Greenpoint Shul in Brooklyn

One must offer words of praise and blessing to Hashem upon the amazing event of receiving this vaccine! That is clear. The question is if one should do so using one of the official, canonical brachot of our tradition, which would entail uttering God's sacred name.

II. Which Bracha – Shehechyanu or HaTov VehaMetiv?

5. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף נד עמוד א

על הגשמים, ועל בשורות טובות, אומר: ברוך הטוב והמטיב. על בשורות רעות, אומר: ברוך דיין האמת. בנה בית חדש, וקנה כלים חדשים, אומר: ברוך שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה.

6. שולחן ערוך אורח חיים הלכות ברכת הפירות סימן רכא

ברכת הודאת הגשמים, ובו ב' סעיפים.

סעיף א אם היו בצער מחמת עצירת גשמים וירדו גשמים, מברכים עליהם אף ע"פ שלא ירדו עדיין כדי רביעה, משירדו כ"כ שרבו על הארץ שיעלו (עליהם) אבעבועות מן המטר וילכו זה לקראת זה. הגה: ומה שאין אנו נוהגים בזמן הזה בברכת הגשמים, משום דמדינות אלו תדירים בגשמים ואינן נעצרים כל כך (סמ"ג ואגור וכל בו.)

סעיף ב ומה מברך, אם אין לו שדה אומר: מודים אנחנו לך ה' אלהינו על כל טפה וטפה שהורדת לנו ואלו פיננו מלא שירה כים וכו' עד הן הם יודו ויברכו את שמך מלכנו, וחותרם: בא"י אל רוב ההודאות; ואם יש לו שדה בשותפות עם אחר, מברך הטוב והמטיב; ואם אין לו שותף בשדה, מברך שהחיינו. הגה: י"א דהשומע שירדו גשמים מברך הטוב והמטיב (רשב"א.)

7. שולחן ערוך אורח חיים הלכות ברכת הפירות סימן רכב סעיף א

על שמועות שהם טובות לו לבדו, מברך: שהחיינו; ואם הן טובות לו ולאחרים, מברך: הטוב והמטיב.

8. ביאור הלכה סימן רכג סעיף ה

ועוד נ"ל יותר דאפילו לדעת הפוסקים דיוכל לברך הטוב והמטיב אפ"ה אי בירך שהחיינו לא הוי לבטלה דברכת שהחיינו הונחה על שמחה של עצמו שיש לו מאיזה דבר שמועה טובה שנוגע לו כדלעיל בסימן רכ"ב ואפילו אקרא חדתא נמי הרשוהו לברך [עירובין מ"ם ע"ב] וברכת הטוב דוקא אם השמחה הוא ביותר שיש בזה גם טובה לאחרים והנה בכלל מאתים מנה ובלא"ה הלא יש איזה פוסקים דס"ל דהיכא שצריך לברך ברכת הטוב צריך גם לברך שהחיינו ונהי דאנן לא ס"ל לכתחלה להורות כן מ"מ לבטלה לא מיקרי משא"כ אם יברך ברכת הטוב אם נקוט כדעת הבבלי היא לבטלה

9. רב יוסף צבי רימון, תשובה לגבי אמיתר ברכה על חיסון.

נחלקו הפוסקים על גדרי שהחיינו והטוב והמטיב. בדרך כלל לא מברכים הטוב והמטיב על הנאה שאיננה ממשית (כמו כסף), אולם, שהחיינו ניתן לברך גם על דברים אלו. אמנם, החיסון הוא דבר ממשי, ולכאורה היה אפשר לברך עליו הטוב והמטיב.

III. Possible Objections

1. Medical Procedure

10. ר' שלמה אבינר, "צריך לברך שהחיינו על חיסון נגד קורונה?", כיפה
ברכת רופא חולים וברכת הגומל – חז"ל כבר כתבו ברכות על טיפול רפואי: ברכת רופא חולים וברכת הגומל. מרן הרב קוק כתב עפ"י הגמרא והפוסקים: אם פעולת הרפואה אין בה חשש סכנה, כמו שישנה בהקזת דם, שיש בה חיחוך ורידין, מברך "ברוך רופא חולים" בלא הזכרת שם ומלכות, אבל מי שעושים לו ניתוח, פשוט שמברך בשם ומלכות כמו בהקזת דם (סידור עולת ראיה ח"א עמ' שצ). אמנם מרן הרב כתב שיש לברך במקרה של יציאת דם, ואין יציאת דם בקבלת חיסון, אלא אולי טיפה אחת, ולכן אפשר לברך בלי שם ומלכות. ובדרכי חיים ושלום (אות רצה ומובא בפסקי תשובות שם הערה 12) שהאדמו"ר ממונקאטש היה אומר על מי רפואה את נוסח הירושלמי (ברכות פ"ו ה"ח) 'ברוך אתה (ומהרהר בלב) מלך העולם שברא מי רפואות' (עי' פסקי רבנו או"ח עמ' 145-146).

11. ר' אברהם סתיו, "האם אפשר לברך 'שהחיינו' על חיסון נגד קורונה?", כיפה
טענה אחת שטען הרב אבינר היא שחז"ל כבר תיקנו ברכות אחרות על טיפול רפואי: ברכת רופא חולים וברכת הגומל. אולם ברכות אלו נתקנו עבור אדם שהיה חולה ונתרפא, לא על טיפול-מונע. ואדרבה, דווקא לאור דברי הפוסקים שכתבו שברכת 'הגומל' היא שפוטרת מברכת שהחיינו על טיפול רפואי (ווי העמודים וחישוקיהם מד), אפשר להבין שכאשר אין מברכים 'הגומל' יש מקום לברך שהחיינו (וכעין זה כתב בחשוקי חמד בכורות מט: שיש מקום לברך שהחיינו על תרופה).

2. Preventive Measures

12. ר' שלמה אבינר, "צריך לברך שהחיינו על חיסון נגד קורונה?", כיפה
זו באמת שאלה מעניינת משום שזו לא הפעם הראשונה בהיסטוריה שהמציאו חיסון נגד נגיף, ב"ה! אלא במשך השנים, המציאו רפואות ותרופות רבות נגד מחלות רבות, כולל חיסונים שהצילו מאות מיליונים, ולא ראינו שרבותינו כתבו לברך שהחיינו עליהן.

13. ר' אברהם סתיו, "האם אפשר לברך 'שהחיינו' על חיסון נגד קורונה?", כיפה
בהמשך לכך יש מקום לטעון שאין לברך על החיסון מפני קורונה כפי שאין לברך על חיסון נגד שפעת או חיסון נגד פוליו. ואכן, נדמה כי על עצם ההתחסנות נגד מחלה שעשויה להגיע בעתיד אין לברך. אולם הברכה במקרה שלנו היא על כך שהחיסון מוציא את האדם מן המגבלות הכבדות שנכפו עליו ומאפשר לו להסתובב בחופשיות בעולם ולחבק את קרוביו וידידיו. הוא מסיר ממנו את האיום המשתק והמגביל וכאילו מוציא אותו מבית האסורים.

3. Resolving a Bad Situation

14. ר' שלמה אבינר, "צריך לברך שהחיינו על חיסון נגד קורונה?", כיפה
דבר טוב שיצא מדבר רע – אנו לא מברכים על דבר טוב שיצא מדבר רע כגון יציאת מבית האסורים וקבלת גט (ספר עלינו לשבח להג"ר יצחק זילברשטיין - ויקרא עמ' תשי ודברים ח"א עמ' תרעא). אמנם יש מקרים שאפשר לברך, כגון קניית משקפיים או אקדח, שלכאורה זה טוב שיצא מדבר רע, אבל אז קונים את דברים חדשים.

15. ערוך השולחן אורח חיים סימן רכא סעיף ב
אמנם מדברי הרמב"ם בפ"י דין ה' למדתי כוונה אחרת בזה וז"ל הרמב"ם ירדו גשמים רבים אם יש לו שדה וכו' עכ"ל ולפ"ז ה"פ דאם ירדת הגשמים ממוצע כמו בכל השנים א"צ ברכה אבל כשהגשמים מרובים ואצלם בא"י אין ריבוי גשמים מקלקלים התבואה כבמדינות שלנו ובא"י כל מה שיורד יותר יש יותר ברכה ולפיכך צריך ברכה

16. ר' אברהם סתיו, "האם אפשר לברך 'שהחיינו' על חיסון נגד קורונה?", כיפה

דימינו אם כן את החיסון ליציאה מן הכלא. אך האם מברכים שהחיינו כשיוצאים מן הכלא? הטענה העיקרית של הרב אבינר הייתה שלא מברכים על "דבר טוב שיצא מדבר רע", כגון יציאה מבית האסורים וקבלת גט. ואכן, כפי שציין הרב אבינר, זוהי דעתו של הרב יצחק זילברשטיין בספרו 'עלינו לשבח'. אולם ר' חיים קנייבסקי הורה שיש לברך הגומל ביציאה מבית האסורים (דברי שי"ח 131), וכן בקבלת גט (בית מתתיהו ג, מז), וכדבריו משמע קצת מן הגמרא במסכת גיטין (לד.) שבה מסופר על אדם ששלח גט לאשתו והתחרט, וכאשר נודע לו שהגט לא נמסר בירך על כך 'הטוב והמטיב'.

4. Possible Negative Outcome

17. רב יוסף צבי רימון, תשובה לגבי אמיתר ברכה על חיסון

מצד אחד, החיסון הוא דבר טוב. מצד שני, כיוון שהחיסון חדש, גם החששות כבדים שמא ייגרם מכך נזק. האם יש לברך באופן זה?

הגמרא בברכות נט: ובשו"ע רכ"ג, א, מבואר שאם מת אביו מברך דיין האמת, וגם קיבל גם ירושה מברך גם שהחיינו. וכתב הרשב"א, שלמרות שהיה מעדיף שאביו לא ימות ולא יקבל ירושה, הרי שאם קיבל גם דבר טוב יש לברך עליו שהחיינו.

אמנם, ישנו חילוק בין הדברים: ביחס לירושה, הוא בוודאי קיבל טוב, אלא שהיה לו גם רע (שמת אביו). במקרה של החיסון: אותו חיסון הוא כנראה טוב, אבל ייתכן שהוא לא טוב אלא רע ופוגע.

ולכן מסתבר שאם רוצה לברך, עדיף לברך דווקא כששומע שהחיסון הגיע לארצו או שאפשר לקנותו באופן שהוא יודע שכעת יהנו ממנו רבים וגם הוא. ודבר זה עדיף מלברך כשהוא מקבל את החיסון, כי עבור עצמו הוא באמת לא לגמרי בטוח אם החיסון טוב או לא (למרות שרוב הסיכויים שהוא טוב). ובמיוחד כשאדם מוטרד, הוא לא פנוי לברך ברכת השמחה.

18. שולחן ערוך אורח חיים הלכות ברכות הפירות סימן רכג סעיף ב

מת אביו, מברך: דיין האמת; היה לו ממון שירשו, אם אין לו אחים מברך גם כן: שהחיינו; ואם יש לו אחים, במקום שהחיינו מברך: הטוב והמטיב.

19. שולחן ערוך אורח חיים הלכות ברכות הפירות סימן רכב סעיף ד

מברך על הטובה: הטוב והמטיב אף על פי שירא שמא יבא לו רעה ממנו, כגון שמצא מציאה וירא שמא ישמע למלך ויקח כל אשר לו, וכן מברך על הרעה: ברוך דיין האמת אף על פי שיבא לו טובה ממנו, כגון שבא לו שטף על שדהו אף על פי שכשיעבור השטף היא טובה לו, שהשקה שדהו.

5. Painful Experience

20. ר' אשר וייס, "ברכת שהחיינו ברואה חבירו ובחיסון הקורונה", Torah Base

ויש לעיין בזה עוד לפי מה שמצינו בדברי הפוסקים די"א שלא מברכים שהחיינו על מצות מילה משום צערא דינוקא, הרי דאף בברכת שהחיינו על מצוה שראוי לברך עליה והוי ברכת חובה, אין מברכין כיון שיש בה צער, ק"ו לברכת הרשות שאין לברך במקום שיש בו צער. ולקיצת החיסון אעפ"י שהיא לתועלת גדולה, ויש בה הצלת נפשות, מ"מ התוצאה המיידית היא כאב, וכמעט כל המתחסנים מרגישים כאב בזרוע שבה נותנים את זריקת החיסון ורבים מרגישים עוד תסמינים קלים, וכיון שיש בו כאב וצער אין לברך.

ואין זה דומה להמבואר דמי שמת אביו וירש נכסיו מברך ברוך דיין האמת ושהחיינו, דשאני התם דמברך על שני עניינים נפרדים, על מות האב מברך דיין האמת ועל הנחלה מברך שהחיינו, משא"כ במילת הבן והחיסון שבחדא מחתא יש שמחה וצער, וכה"ג אין לברך.

ואף שבמילה נהגין ברוב המקומות לברך שהחיינו, אין זה אלא משום שזה ברכת חובה, אבל בברכת הרשות מסתבר דלכו"ע לא יברך.

6. Not a New Item

21. ר' אשר וייס, "ברכת שהחיינו ברואה חבירו ובחיסון הקורונה", Torah Base

ויש לעיין האם ראוי לברך ברכות אלה על שאר ענינים המשמחים לב ונפש. דהלא במהלך חייו של אדם יש דברים רבים הגורמים לו שמחה יתירא, הרבה יותר מפירות או כלים חדשים, ולא מצינו שיש לברך עליהם. ולא מצינו דמי שזוכה להכניס את בתו או בנו לחופתם, מברך שהחיינו או הטוב והמטיב. ולכאורה נראה דאין לברך ברכות אלה אלא על **דבר חדש** ששמח בראייתו ככל הני שבשו"ע (סימן רכ"ה). ומה דמצינו (סימן רכ"ב ס"א) דעל שמועות טובות מברך שהחיינו והטוב והמטיב כבר כתב שם המשנ"ב (סק"א) מהפמ"ג שלא נהגו כן, וכך הביא מהמור וקציעה שפקפק בהלכה זו.

22. שולחן ערוך אורח חיים הלכות ברכת הפירות סימן רכה

סעיף ג הרואה פרי חדש מתחדש משנה לשנה, מברך: שהחיינו
סעיף ה אם בירך שהחיינו על ענבים, כשישתה יין חדש אינו חוזר ומברך.

23. משנה ברורה סימן רכב

(א) על וכו' - ודוקא כשמע מפי אדם [א] נאמן וזה האדם ראה בעצמו אבל אם שמע שמועה [בין שמועה טובה שצריך לברך עליה הטוב והמטיב או שהחיינו בין שמועה רעה שצריך לברך עליה דיין האמת] ואין המגיד נאמן או שהמגיד לא ראה בעצמו לא יברך וכן אם שמע שנתפס הגזלן שגזל ממנו לא יברך עד שישב לו הגזלה. מי שהוכרח מחמת עניותו לקחת אשה עשירה שלא בחפצו מברך הטוב והמטיב ודיין האמת [מ"א בשם ס"ח] וכמדומה שכהיום ממעטין בברכות אלו [פמ"ג] גם בספר מור וקציעה מפקפק בזה:

7. "Brachophobia"

24. שולחן ערוך אורח חיים הלכות ברכת הפירות סימן רכג סעיף א

ילדה אשתו זכר, מברך: הטוב והמטיב, וגם היא צריכה לברך כן.
הגה: ואם מתה אשתו בלידתה, מברך: שהחיינו, דהא ליכא הטבה לאחריני; וכן אם מת האב קודם שילדתו, היא מברכת שהחיינו (כן נראה לי ליישב הרשב"א סימן רמ"ה); ויש שכתבו שנהגו להקל בברכה זו, שאינה חובה אלא רשות, ומזה נתפשט שרבים מקילים באלו הברכות.

25. ר' שלמה אבינר, "צריך לברך שהחיינו על חיסון נגד קורונה?", כיפה

א. מה שנהגו נהגו – בשו"ת חתם סופר (או"ח סי נה), כתב על ברכת שהחיינו: "היכא דלא נהיג, לא נהיג, והיכא דנהיג נהיג, ואריך (נכון), וחשש ברכה לבטלה ליכא לפענ"ד" (ומובא בפסקי תשובות רכג אות ה). זו באמת שאלה מעניינת משום שזו לא הפעם הראשונה בהיסטוריה שהמציאו חיסון נגד נגיף, ב"ה! אלא במשך השנים, המציאו רפואות ותרופות רבות נגד מחלות רבות, כולל חיסונים שהצילו מאות מיליונים, ולא ראינו שרבותינו כתבו לברך שהחיינו עליהן .

26. What Blessing Should You Say When You Get The COVID-19 Vaccine?," JTA, December 23, 2020,

Rabbi Yosie Levine, The Jewish Center in New York City

There is an argument to be made that the distribution of the COVID vaccine calls for the recitation of [birkat shehecheyanu](#), the blessing that acknowledges how indebted we are to our Maker for permitting us to reach a given milestone. In the midst of the untold suffering brought about by this pandemic, the almost miraculous production of a vaccine represents a dose of unusually good news. As the Talmud teaches, hearing exceptionally good tidings is reason enough to recite this blessing.

At the same time, however, we typically adopt a minimalist approach to brachot. We tend to follow precedent. We might say that the list of occasions that call for birkat shehecheyanu is fixed. As such, from the perspective of Jewish law, the best practice would be to recite the bracha while omitting the name of God.

Hedging Your Bet

27. ר' שלמה אבינר, "צריך לברך שהחיינו על חיסון נגד קורונה?", כיפה
בגד או פרי חדש – ומי שבכל זאת רוצה לברך שהחיינו על קבלת החיסון נגד קורונה, יכול לקחת בגד או פרי חדש, ויברך עליו ויכוון על שניהם

28. ר' אשר וייס, "ברכת שהחיינו ברואה חבירו ובחיסון הקורונה", Torah Base
ומ"מ עצתי כאשר אדם שמח שמחה גדולה בענין כלשהו ונפשו חפצה לברך את ה', שקנה בגד חדש ויברך עליה שהחיינו ויכוין בלבו גם להודות ולהלל על חסדיו יתברך שמו באותו הענין המשמחו. וכך אני נוהג כאשר אני זוכה לראות את אחד מספריי יוצא לאור עולם, ואני מברך את ה' בברכת שהחיינו במקלות ע"י לבישת ציצית חדשה.

29. ר' אברהם סתיו, "האם אפשר לברך 'שהחיינו' על חיסון נגד קורונה?", כיפה
העצה הטובה ביותר לעניות דעתי היא שכאשר אותו אדם ייפגש בפעם הראשונה, פנים אל פנים, עם אדם שנמנע עד כה להיפגש עמו (יותר משלושים יום) וישמח בראייתו, יברך שהחיינו ויכוון בכך הן על שמחת המפגש והן על ההיחלצות מן הסכנה והמשבר. זאת משום שבין כה וכה יש מקום לברך את הברכה לא ברגע קבלת הזריקה אלא ברגע שבו האדם שמח בהשלכות של ההתחסנות, דהיינו כאשר הוא יכול שוב לבוא בין בני אדם.

30. רב יוסף צבי רימון, תשובה לגבי אמיתר ברכה על חיסון,
ולכן מסתבר שאם רוצה לברך, עדיף לברך דווקא כששומע שהחיסון הגיע לארצו או שאפשר לקנותו באופן שהוא יודע שכעת יהנו ממנו רבים וגם הוא. ודבר זה עדיף מלברך כשהוא מקבל את החיסון, כי עבור עצמו הוא באמת לא לגמרי בטוח אם החיסון טוב או לא (למרות שרוב הסיכויים שהוא טוב). ובמיוחד כשאדם מוטרד, הוא לא פנוי לברך ברכת השמחה.

31. ר' יוסף צבי רימון, "שהחיינו או הטוב והמיטיב על חיסון קורונה", סולמות
למעשה ניתן לבחור בכמה דרכים כיצד לברך בשעת קבלת החיסון:

- **ניתן לברך "הטוב והמיטיב"** בשעת קבלת החיסון, ולכוון בברכה על עצם המצאת החיסון והגעתו למדינת ישראל, ועל ההצלה של עם ישראל ושל העולם, ועל חזרת המשק והחיים למסלולם. זוהי בשורה טובה לא רק במישור הרפואי אלא בעיקר על חזרה לשיגרה – שמחה כללית שיש בה הנאה גשמית מרובה (עקרונית ניתן לברך כבר כעת, אך אפשר להצמיד את הברכה לקבלת החיסון בפועל).
- **טוב יותר לברך ברכת "שהחיינו"**, ולצרף את הפוסקים הסבורים שמברכים ברכה זו אפילו על שמחת הלב (ובתנאי שהאדם אכן שמח). בברכה זו הדגש הוא יותר על הטובה האישית של כל מתחסן, ולכן אומרים אותה רק בשעת קבלת החיסון.

IV. Alternative options

1. Hagomel

32. R. Dov Linzer, "Should I Make a Brakha When Receiving the COVID-19 Vaccine?," YCTorah.org

The reason that I do not explore here the possibility of reciting *HaGomel*, as compelling as that possibility may be, is that I generally adopt the more conservative approach that limits *HaGomel* to the four cases listed in the Talmud, although there is good reason, both halakhically and religiously, to not adopt such a limiting approach. More to the point, however, is that I also question whether the experiences of those who never had COVID and are now being vaccinated can be compared to a person who was seriously ill (even if not with a life-threatening illness) or who crossed a desert."

2. Standard Yehi Ratzon

PRAYER BEFORE TAKING MEDICINE/VACCINES

יהי רצון מלפניך ה' אלקי
ש'יהא עסק זה לי לרפואה
כי רופא חנם אתה

Yehi Ratzon Milfanekha, Ado-nai Elo-hai,
She'yehai Eisek Zeh Li Li'refuah
Ki Rofai Khinam Atta

May it be Your Will, Hashem my God,
That this action should be a healing for me,
Because You are the Free Healer

33. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ס עמוד א

דאמר רב אחא: הנכנס להקיז דם אומר: יהי רצון מלפניך ה' אלהי שיהא עסק זה לי לרפואה ותרפאני, כי אל רופא נאמן אתה ורפואתך אמת, לפי שאין דרכן של בני אדם לרפאות אלא שנהגו. אמר אביי: לא לימא אינש הכי, דתני דבי רבי ישמעאל: ורפא ירפא - מכאן שניתנה רשות לרופא לרפאות. כי קאי מאי אומר? - אמר רב אחא: ברוך רופא חנם.

34. שולחן ערוך אורח חיים הלכות ברכת הפירות סימן רל סעיף ד

הנכנס להקיז דם, אומר: יהי רצון מלפניך ה' אלהי שיהא עסק זה לי לרפואה כי רופא חנם אתה; ולאחר שהקיז, יאמר: ברוך רופא חולים.

3. New Yehi Ratzon Prayer

35. הרב שמואל אליהו, "תפילה לפני לקיחת החיסון"

מודים אנחנו לך ה' אלהינו ואלהי אבותינו אלהי כל בשר. בורא רפואות. שאתה חונן לאדם דעת ומלמד לאנוש בינה למצא ולהמציא חסון למגפה. יהי רצון מלפניך ש'החסון הזה ימנע את התפשטות המגפה ויציל חיים של אלפי רבבות בעולם כלו.

אנא ה' שלח רפואה שלמה לכל חולי עמך. הצילנו מכל תופעות הקורא, רפאנו ה' ונרפא הושיענו ונגושעה כי תהלתנו אתה. והעלה ארוכה ומרפא לכל תחלואינו. ולכל מכאובינו ולכל מכותינו. כי אל רופא רחמן ונאמן אתה. יהיו לרצון אמרי פי וקיון לבי לפניך. ה' צורי וגאלי.

4. Other

36. R. Dov Linzer, "Should I Make a Brakha When Receiving the COVID-19 Vaccine?,"

YCTorah.org

One could consider reciting the Nishmat prayer which appears right before Yistabach in the Shabbat Shaharit service.

37. ר' יוסף צבי רימון, "שהחיינו או הטוב והמיטיב על חיסון קורונה", סולמות

בכל מקרה, ראוי לומר מזמור לתודה (תהילים ק), מזמור שיר חנוכה הבית לדוד (תהילים ל') או נשמת כל חי.

V. Timing

1. At the Shot or Not?

38. R. Dov Linzer, "Should I Make a Brakha When Receiving the COVID-19 Vaccine?,"

YCTorah.org

When is the right time to recite this blessing? We can identify a few potential times:

- (1) When the vaccine begins being distributed in your area;
- (2) When people have been using it for a few months, and its efficacy has been clearly demonstrated; or
- (3) When you, personally, receive it...

To decide between these we need to consider, first, when the moment of joy occurs and, second, whether halakha would allow for the blessing to be recited at all, or only some, or only one of these times.

These blessings are only made when a person is, subjectively, experiencing joy. When is that time in our situation?

Many will feel that it is #3, when receiving the shot. At that time, something is happening to them concretely, and they are connecting to the joy of this vaccine directly...

When it rains after a drought and you don't own a field, you do not make the brakha of *She'hehianu* or *HaTov*, although everyone else is experiencing great joy, and presumably you are joyous together with them (SA OH 221:2). Nevertheless, if you don't own a field, then you are not directly benefiting, and thus you do not recite a blessing...

Our discussion, however, is in reference to the formulaic, halakhic blessings. For those, the time to say it is limited to cases of personal, direct experience...

We have seen that one does not recite the blessing unless she benefits directly from the vaccine, that is, when she receives it herself (#3). But perhaps there is another reason to recite the blessing earlier – when it is being distributed (#1) or seen to be effective (#2). On hearing of the announcement of these events, a person is hearing joyous news. The Mishnah (Brakhot 54a) teaches that the blessings of *She'hehianu* and *HaTov* are made at moments of *besorot tovo*, joyous news. Would this not be such a time?...

To me it seems clear that one does not. The examples in the Talmud (Brakhot 59b) of reciting a blessing when hearing good news is when a man hears that his wife has given birth or that he has received an inheritance. Those are not good news in general; they are reports that something good has happened *to him*.

39. ביאור הלכה סימן רכג

ילדה אשתו וכו' - עיין בא"ר שהביא בשם ס"ח דה"ה כשנולד לבנו ולבתו בן או שנולד בן לאוהבו שהוא צדיק וחסיד אמנם לפי מה שראיתי בתשובת הרשב"א ח"ד סימן ע"ז [והעתיקו הב"י והמ"א בקיצור ריש סימן רכ"ה] מוכח דפליג ע"ז שמסיק שם דלאו בכל דבר שנהנה הוא ואחרים עמו שיברך הטוב והמטיב שא"כ אפילו אקרא חזתא יברך הטוב והמטיב וגם למה שאלו בגמרא בילדה אשתו זכר מאן איכא אחרינא בהדיה ואמרו דהתם נמי איכא אשתו בהדיה ת"ל משום בניו וב"ב דנהנים ושמחים עמו ואפילו הכל נהנים בלידת זכרים אלא דברכה זו הוא דוקא בדבר שיש לו תועלת והנאה בו כירידת גשמים וירושת הקרובים ולענין ריבוי יין שאחרים נהנים ושותים ממנו עמו [וכדלעיל בסימן קע"ה ע"ש] וכן בלידת אשתו זכר יש לאב ולאם הנאת תועלת חזא דהוה להו חוטרא לידא ומרה לקבורה ועוד שהוא כירך האב והאם ומדת כל אדם תאבין לו ליורשן עכ"ל ובהני שזכר הס"ח לא שייך טעם זה וגם ביתר הפוסקים לא נזכר דבר זה וטוב למעט בברכות אלו בדבר שלא נזכר בהדיא:

2. First Shot or Second Shot?

40. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף נט עמוד ב

על הגשמים כו'. ועל הגשמים הטוב והמטיב מברך? והאמר רבי אבהו, ואמרי לה במתניתא תנא: מאימתי מברכין על הגשמים - משיצא חתן לקראת כלה.
רמב"ם הלכות ברכות פרק י הלכה ו
מאימתי מברכין על הגשמים משירבה המים על הארץ ויעלו אבעבועות מן המטר על פני המים וילכו האבעבועות זה לקראת זה.

שולחן ערוך אורח חיים הלכות ברכות הפירות סימן רכא סעיף א
אם היו בצער מחמת עצירת גשמים וירדו גשמים, מברכים עליהם אף ע"פ שלא ירדו עדיין כדי רביעה, משירדו כ"כ שרבו על הארץ שיעלו (עליהם) אבעבועות מן המטר וילכו זה לקראת זה.

41. R. Dov Linzer, “Should I Make a Brakha When Receiving the COVID-19 Vaccine?,”
YCTorah.org

This is directly applicable to our case: the blessing should be recited once the process begins in a significant and concrete way, that is, when receiving the first vaccine shot. It need not wait until the second shot is received. This makes a great deal of sense, since our feeling of joy begins at that first concrete moment, and in general, *She'hehiyanu* blessings that are said for joyous occasions focus on the first concrete experience of joy, even if the process has yet to consummate.

VI. Practical Conclusions

R. Hershel Schachter, R. Dov Linzer – HaTov VihaMetiv

R. Yosef Zvi Rimon – Shehehiyanu (if feels very happy). Maybe HaTov is also an option.

R. Avraham Stav – Can say Shehechiyanu; preferable to hedge bet and say it when seeing friend.

R. Shlomo Aviner, R. Asher Weiss – No Bracha (unless wearing new clothes)

R. Mordechai Willig, R. Mordechai Eliyahu – Says Yehi Ratzon